

Titulació	Tipus	Curs
Antropologia Social i Cultural	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : Virginia Fons Renaudon

Correu electrònic : virginia.fons@uab.cat

Equip docent

Montserrat Ventura Oller

Anna Maria Piella Vila

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

D'acord amb el Pla d'Estudis 2023, aprovat pel Ministeri, cal cursar les següents assignatures amb l'ordre establert:

1. Treball de Camp Etnogràfic I (2n curs, 1r semestre).
2. Epistemologia i Mètodes d'Investigació en Antropologia Social i Cultural (2n curs, 2n semestre).
3. Tècniques d'Investigació en Antropologia Social i Cultural (3r curs, 1r semestre).
4. Treball de Camp Etnogràfic II (3r curs, 2n semestre).
5. Treball Final de Grau (4t curs, 1r semestre).

Objectius

L'assignatura Treball de Camp Etnogràfic I és la primera d'un itinerari de quatre que es desenvolupa al llarg de dos anys d'estudis (segon i tercer curs del Grau), i que acaba el primer semestre de quart curs amb el Treball Final de Grau. En realitat, aquest bloc d'assignatures forma una seqüència etnogràfica introductòria a la realització de pràctiques de treball de camp i, per tant, a l'etnografia, a les metodologies d'anàlisi antropològica i a les tècniques d'obtenció i d'anàlisi de dades. Constitueix un model a escala de la recerca antropològica, en el qual s'exercitarà l'ús de tècniques quantitatives i qualitatives per a l'obtenció de dades, així com de tècniques i estratègies per a la presentació de resultats, culminant amb el disseny i la realització del Treball de Fi de Grau en quart curs.

L'assignatura Treball de Camp Etnogràfic I inicia la seqüència, amb els següents objectius:

- Assolir, mitjançant la pràctica d'un treball de camp de caràcter prospectiu, un coneixement directe dels avantatges, les potencialitats, les limitacions i els riscos que suposa el treball de camp clàssic en l'etnografia.

- Aprendre la seva tècnica bàsica, l'observació participant, dur a terme el registre i l'anàlisi d'un diari de camp.
- Conèixer un grup humà i arribar a formular problemes de recerca i hipòtesis temptatives.

Resultats d'aprenentatge

- CM15 (Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte vers els drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics, aplicant, a més, el codi deontològic de l'àmbit del coneixement antropològic en la realització del treball de camp d'antropologia.) Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte vers els drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics, aplicant, a més, el codi deontològic de l'àmbit del coneixement antropològic en la realització del treball de camp d'antropologia.
- CM16 (Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i dels principis, valors i procediments que regeixen la disciplina per evitar les projeccions etnocèntriques, sexistes o discriminatòries en la realització del treball de camp d'antropologia.) Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i dels principis, valors i procediments que regeixen la disciplina per evitar les projeccions etnocèntriques, sexistes o discriminatòries en la realització del treball de camp d'antropologia.
- CM17 (Dur a terme recerques etnogràfiques, seleccionant i fent servir les tècniques adequades per a cada disseny de recerca.) Dur a terme recerques etnogràfiques, seleccionant i fent servir les tècniques adequades per a cada disseny de recerca.
- CM18 (Produir de forma autònoma una recerca antropològica fent servir els procediments, tècniques i recursos instrumentals adequats.) Produir de forma autònoma una recerca antropològica fent servir els procediments, tècniques i recursos instrumentals adequats.
- KM19 (Reconèixer els procediments metodològics i tècnics i els recursos instrumentals més rellevants per a la realització del treball de camp etnogràfic i la recerca empírica en contextos diversos.) Reconèixer els procediments metodològics i tècnics i els recursos instrumentals més rellevants per a la realització del treball de camp etnogràfic i la recerca empírica en contextos diversos.
- SM22 (Recollir, interpretar, analitzar i presentar adequadament dades etnogràfiques fent servir procediments qualitius i quantitatius d'acord amb les normes ètiques, principis i valors que regeixen l'exercici de la professió.) Recollir, interpretar, analitzar i presentar adequadament dades etnogràfiques fent servir procediments qualitius i quantitatius d'acord amb les normes ètiques, principis i valors que regeixen l'exercici de la professió.
- SM23 (Analitzar de manera complexa i crítica les configuracions culturals, així com tota informació etnogràfica en el marc d'una perspectiva holística.) Analitzar de manera complexa i crítica les configuracions culturals, així com tota informació etnogràfica en el marc d'una perspectiva holística.
- SM26 (Fer servir eines i tecnologies específiques en la realització de recerques antropològiques i multidisciplinàries, adaptades a la realitat de cada col·lectiu.) Fer servir eines i tecnologies específiques en la realització de recerques antropològiques i multidisciplinàries, adaptades a la realitat de cada col·lectiu.

Continguts

Els objectius del curs s'aniran assolint progressivament i fins al final no es tindrà una consciència clara del què s'ha estat realitzant, en bona part, gràcies al treball de reflexió que s'exigeix per avaluar l'assignatura. Aquesta manca de control sobre què s'està fent, comporta certa inseguretat en alguns moments del curs que són inherents a la mateixa observació participant, i al mateix temps necessaris en la iniciació a la tècnica que ens ocupa. Per tant, no s'avançaran continguts (excepte a les classes i les lectures inicials), sinó que s'aniran introduint a mesura que els diferents moments del procés d'entrada al terreny es vagin assolint.

Es treballaran els següents aspectes:

1. Observació participant: relació etnològica i qüestions ètiques i metodològiques.
2. Elaboració del diari de camp.
3. Organització de la informació i sistematització de les dades.
4. Identificació de temes d'interès teòric. Plantejament de qüestions d'investigació i proposta d'hipòtesis temptatives.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Registre, sistematització i anàlisi del diari de camp	70	2,8	CM15, CM16, CM17, CM18, SM22, SM23, SM26
Lectura de la bibliografia	10	0,4	CM16, KM19
Observació participant	30	1,2	CM15, CM16, CM17, CM18, KM19, SM22, SM26
Redacció del treball final	20	0,8	CM15, CM16, KM19, SM22, SM23, SM26
Tutories individuals	10	0,4	CM15, CM16, KM19, SM22, SM23
Classes teòriques	10	0,4	CM16, KM19

En la franja horària que s'assigna a aquesta assignatura, s'imparteixen al voltant de set sessions col·lectives al llarg del semestre, dirigides a tot el grup, d'una hora i mitja de duració aproximadament, d'acord amb un calendari que s'estableix a l'inici de curs. En aquestes sessions col·lectives, a banda de continguts, s'aniran donant les pautes comunes de treball, segons el moment del procés de la pràctica en què ens trobem. La primera sessió col·lectiva es realitzarà la primera setmana de classe.

La resta del treball serà tutoritzat individualment al despatx de la professora segons un calendari setmanal regular i obligatori establert en els dies assignats a l'assignatura o, en casos justificats, pactat entre el professorat i l'estudiant. Aquest seguiment individual permetrà aplicar els temes i aspectes explicats prèviament a les sessions col·lectives, a cada etnografia concreta. Aquestes tutories ajudaran a conèixer les capacitats de l'alumne i dificultats en la relació etnològica, les característiques de la seva percepció, aprendre continguts concrets i específics relacionats amb el tipus de situacions i població amb les que està treballant i proporcionaran el context en què es poden aclarir tots aquells dubtes, inseguretats, problemes i d'altres qüestions relacionades amb el decurs de la pràctica.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lectura i comentari crític de les lectures obligatòries	10%	10	0,4	CM15, CM16, KM19
Assistència a classe	10%	10	0,4	CM16, KM19
Procés de treball i seguiment de tutories	40%	90	3,6	CM15, CM16, CM17, CM18, SM22, SM23, SM26
Procés d'anàlisi i treball final	40%	40	1,6	CM15, CM16, CM17, CM18, SM22, SM23, SM26

Aquesta assignatura s'avalua de manera continuada i amb la supervisió permanent del professorat. Consisteix en les següents activitats avaluatives:

1. Lectures i ressenyes (10%).
2. Assistència a les classes (10%). És imprescindible haver assistit a la totalitat d'aquestes sessions

col·lectives.

3. Procés de treball i seguiment de tutorització (40%). Per la naturalesa pràctica de l'assignatura, és imprescindible haver seguit el procés tutoritzat.
4. Procés d'anàlisi i treball final (40%).

Les persones matriculades han d'haver resolt totes les tasques de camp previstes per al desenvolupament de l'assignatura, per tenir dret a presentar el treball final i ser avaluades. L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat activitats d'avaluació que representin més del 30% de la qualificació final.

El procés d'avaluació de l'assignatura no contempla un sistema de recuperació. Aquesta assignatura no preveu activitats de recuperació atès el seu caràcter eminentment pràctic, d'acord amb la normativa aplicable (tal com especifica l'article 112.1 Doc. Adaptació de la normativa d'avaluació, UAB). El que sí que preveu és la resolució de les diferents etapes del treball de camp a través del sistema de tutories.

Al llarg de l'assignatura, el professorat informará l'alumnat del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Aquesta assignatura és totalment presencial. Si, en cas de força major aliena a l'assignatura, les classes i tutories no es poguessin fer presencialment, s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestetat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

Lectures obligatòries

San Román, Teresa (2000). "El mundo que compartimos. Una alternativa". *Revista Antropología*, 9.

Taylor, Steven J. & Bogdan, Robert (1986). "La observación participante en el campo". A: *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Paidós, pp. 50-91.

Cardoso de Oliveira, Roberto (2004). "El trabajo del antropólogo: mirar, escuchar, escribir". *AVÁ*, 5, pp. 55-68.

Malinowski, Bronislaw (1975 [1939]). "Confesiones de ignorancia y fracaso". A: Josep R. Llobera (Ed.), *La antropología como ciencia*. Anagrama, pp.129-139.

Lectures recomanades

Ardèvol, Elisenda & Gómez-Cruz, Edgar (2020). "Digital ethnography and media practices". A: Fabienne Darling-Wolf (Ed.). *The International Encyclopedia of Media Studies: Research Methods in Media Studies*, Volume 7.

Geertz, Clifford (1998). "Juego profundo: notas sobre la riña de gallos en Bali". A: *La interpretación de las culturas*. Gedisa, pp. 339-373.

Guasch, Óscar (1997). "Observación Participante". *Cuadernos Metodológicos*, 20. CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas).

Hammersley, Martyn & Atkinson, Paul (1994). *Etnografía. Métodos de Investigación*. Paidós, 69.

Lawrence Neuman, William (1997). *Social Research Methods. Qualitative and Quantitative Approaches*. Allyn and Bacon.

Pérez, Carmen, Ardèvol, Elisenda, Bertrán, Marta & Callén, Blanca (2003). "Etnografía virtualizada: la observación participante y la entrevista semiestructurada en línea". *Athenea Digital: Revista de Pensamiento e Investigación Social*, 3, 72-92. <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0168-ssoar-64775>

San Román, Teresa (1996). "De la intuición a la contrastación: El trabajo de campo en antropología y en la formación de los nuevos antropólogos". A: Aurora González Echevarría (Coord.), Simposio VIII Epistemología y método, *Actas del VII Congreso de Antropología Social*. Zaragoza, pp. 167-178.

San Román, Teresa (2009). "Debates, informes y entrevistas Sobre la investigación etnográfica". *Revista de Antropología Social*, 18, pp. 235-260. file:///C:/Users/1003662/Downloads/ecob,+RASO0909110235A.PDF.pdf

*Per a més informació sobre etnografia digital, veure:

<https://docs.google.com/document/d/1cIGjGABB2h2qbduTgfqribHmog9B6P0NvMgVuiHZCl8/preview>

Programari

Processador de textos (tipus Word).

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.

A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PETNOintern) Pràctiques etnogràfiques (amb supervisió interna)	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt